

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**DIONIČKO DRUŠTVO „CESTE“
MOSTAR**

za 2018. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-2174-6/18

Sarajevo, maj 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	9
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	10
6.1	BILANS USPJEHA.....	10
6.1.1	Prihodi	10
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	10
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	10
6.1.2	Rashodi.....	11
6.1.2.1	Poslovni rashodi	11
6.1.2.2	Finansijski rashodi	14
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	14
6.1.3	Finansijski rezultat.....	14
6.2	BILANS STANJA	15
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	15
6.2.2	Tekuća sredstva.....	16
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	16
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	17
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	17
6.2.3	Kapital	18
6.2.4	Obaveze	18
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	19
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	19
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	19
7.	JAVNE NABAVKE.....	19
8.	SUDSKI SPOROVI	21
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	21
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	22
	Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2018. godine	23
	Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine	25
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2018. godine (Indirektna metoda)	26
	Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2018. godine	28

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Dioničkog društva „Ceste“ Mostar (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: bilans stanja - izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, bilans uspjeha - izvještaj o ukupnom rezultatu za period, izvještaj o novčanim tokovima - izvještaj o tokovima gotovine, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Društva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine, rezultat poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formirajućem mišljenju i mi ne dajemo posebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrđili smo da su u nastavku navedena pitanja, ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

- **Priznavanje prihoda**

Društvo je na dan 31.12.2018. godine iskazalo prihode od prodaje učinaka u iznosu od 11.109.766 KM, a ostvaruje ih pružanjem usluga tekućeg i zimskog održavanja cesta. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi pricinjati u Društvo i da se ove koristi mogu pouzdano izmjeriti. Prihodi se priznaju u finansijskim izvještajima u trenutku ispostavljanja faktura (situacija) za izvršene usluge. Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- Testiranje potraživanja kroz provjeru konfirmacija sa kupcima Društva;
- Testiranjem priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;

- Provjerom da li ima evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- Procjena potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima u skladu s Zahtjevima sadržanim u MSFI-ima.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjereno korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstvo.
- zaključujemo o primjereno korištene računovodstvene osnove zasnovano na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg

izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvjestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Dioničkog društva „Ceste“ Mostar za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom:

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Naknade za rad na terenu u iznosu od 299.450 KM, kao ni naknade za prevoz zaposlenika u iznosu 296.666 KM nisu obračunavane i isplaćivane u skladu sa Pravilnikom o radu i drugim zakonskim i podzakonskim propisima (tačka 6.1.2.1.2 Izvještaja).**
2. **Postupci nabavki asfaltne mase, radova na zimskom održavanju cesta, goriva i košenja trave nisu provedeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i internim aktima (tačka 7. Izvještaja);**

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu 952.962 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 218.963 KM. Od strane Društva na kraju godine nije izvršena odgovarajuća analiza, kojom bi se utvrdio razlog i opravdanost navedenog povećanja utroška goriva, obzirom da su u 2018. godini ostvarenii manji poslovni prihodi i veći gubitak u odnosu na prethodnu godinu (tačka 6.1.2.1.1. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29.05. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Dioničko društvo „Ceste“ Mostar nastalo je promjenom organizacijskog oblika i strukture vlasništva ranijeg Javnog preduzeća „Ceste Herceg Bosne“d.o.o. Mostar, u procesu privatizacije putem javnog upisa dionica. Društvo je upisano u Registar Kantonalnog suda u Mostaru 24.09.2002. godine na osnovu pravomoćnog Rješenja Agencije za privatizaciju FBiH broj:01-02-597/2002 od 31.01.2002. godine. Osnovna djelatnost Društva je gradnja cesta i autocesta i ostale djelatnosti čišćenja. Osnivač Društva je Federacija BiH, kao većinski vlasnik sa 93,24% učešća u kapitalu i 29 malih dioničara sa 6,76% učešća u kapitalu. Osnivačka prava u ime osnivača državnog kapitala vrši Vlada Federacije BiH, putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Skraćeni naziv Društva je: „Ceste“ d.d. Mostar.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o radu čiji je sastavni dio Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost 08.02.2018. godine.

Pravilnikom o radu Društva, uređen je način rada i rukovođenja Društvom, te opis radnih mjesta. Istim su sistematizovana radna mjesta za 347 izvršioca, a na dan 31.12.2018. godine bilo je 251 zaposlenik. Tokom 2018. godine, Društvo je napustilo 13 zaposlenika, a istovremeno je primljeno 28 zaposlenika od čega 5 zaposlenika na neodređeno vrijeme, a 23 zaposlenika na određeno radno vrijeme (cestari - sezonski radnici).

Organji upravljanja u Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Upravu čine direktor i tri izvršna direktora i to za: održavanje, za računovodstvo i finansije i za pravne i opće poslove. Direktor je Kristijan Milas, imenovan Odlukom Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru od 24.06.2016. godine, nakon čega je Nadzorni odbor, 16.11.2016. godine donio Odluku o imenovanju na mandatni period od četiri godine.

Skupštinu Društva čine opunomoćenici koje Vlade FBiH imenuje za svaku sjednicu i opunomoćenici sitnih dioničara. Skupština u 2018. godini nije održala nijednu sjednicu, iako je bila u obavezi održati bar jednu redovnu sjednicu u skladu sa članovima 229. i 236. Zakona o privrednim društvima.

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova i čine ga: Krešimir Šaravanja – predsjednik, Ivan Šimunović-član, Josip Vrdoljak – član, Žarko Šantić - član i Pero Pecirep- član ispred malih dioničara. Članove Nadzornog odbora imenovala je Skupština Društva 31.10.2016. godine uz prethodno dobijanje Odluke Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti za imenovanje od 28.07.2016. godine, na mandatni period od 4 godine.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana i formiran je Odlukom Skupštine Društva od 30.01.2015. godine na period od 4 godine, a čine ga Tomislav Ivanković - predsjednik, Esad Osmanbegović –član i Krešimir Šimić - član.

Sjedište Društva je u Mostaru, u ulici Ante Starčevića b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od januara 2019. godine do marta 2019. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH je izvršio finansijsku reviziju Društva za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2014. godinu. Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Donesen je novi Pravilnik o radu Društva, čiji sastavni dio je Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta;
- 2) Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki se dostavljaju Nadzornom odboru i Odboru za reviziju;
- 3) Odjel za internu reviziju formiran je u 2018. godini;
- 4) Na datum bilansa izvršena je procjena da li postoje pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Donošenje nedostajućih akata i procedura za sve značajnije procese rada;
- 2) U skladu sa Pravilnikom o finansijskom poslovanju donesen je Pravilnik o blagajničkom poslovanju, ali se ne poštuje u potpunosti;
- 3) Planovi poslovanja su doneseni, ali još uvijek nisu realni, a Izvještaj o poslovanju nije sačinjen do okončanja revizije;
- 4) Smanjeno je angažovanje kooperanata u odnosu na prethodne periode u cilju racionalizacije i smanjenja troškova poslovanja, ali se još uvijek angažuju kooperanti za zimsko održavanje puteva u Srednjjobosanskom kantonu i Hercegbosanskom kantonu;
- 5) Postupci javnih nabavki se ne provode blagovremeno i uz potpunu i dosljednu primjenu procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama.

Nerealizovane preporuke

- 1) Obzirom na značaj i učešće u ukupnim troškovima, utvrditi normative utroška goriva za svako pojedinačno vozilo i stroj, redovno i u kontinuitetu vršiti nadzor, pratiti potrošnju i poduzimati aktivnosti sukladno donesenim procedurama;
- 2) Naknade za rad na terenu obračunavati uz dosljedno poštivanje Zakona o plaćama, dodacima i naknadama plaća i u skladu sa važećom regulativom kojima su uređena ova primanja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 06.07.2017. godine, a detaljno je razrađena Pravilnikom o radu koji je donesen u februaru 2018. godine, u

okviru kojeg je posebno uređena sistematizacija poslova i radnih mjeseta. Potrebno je istaći na niz problema u radu Uprave Društva koji prije svega proizilaze iz različitih stavova članova Uprave u vezi sa donesenim Statutom i Pravilnikom o radu Društva. Naime, iako su navedeni ključni akti Društva doneseni na osnovu prethodno dobivenih saglasnosti nadležnih institucija (Ured za zakonodavstvo FBiH, Skupština i Nadzorni odbor), dva izvršna direktora: izvršni direktor za pravne, kadrovske i opće poslove i izvršni direktor za računovodstvo i finansije, smatraju da isti nisu doneseni u skladu sa zakonskim propisima. Navedena neslaganja se odnose prije svega na upravljanje Društvom, i to u dijelu nadležnosti i međusobnih odnosa članova Uprave. Zbog navedenog, isti nisu prisustvovali sjednicama Uprave skoro pola 2018. godine, zbog čega nije bilo kvoruma za održavanje sjednica Uprave. Rezultat navedenog je niz problema u neometanom poslovanju Društva, na što je ukazivano i od strane Nadzornog odbora i Odbora za reviziju Društva.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama; Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o nabavci robe i vršenju usluga i ustupanja radova, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o reprezentaciji i drugi. Međutim, naprijed navedeni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola, što je dovelo do određenih propusta, a koji se odnose na sljedeće: nije vršena procjena neto ostvarive vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 - Zalihe; naknada za terenski dodatak i naknade za prevoz na posao i sa posla nisu vršene u skladu sa Pravilnikom o radu; nisu utvrđeni normativi utroška goriva; blagajnički dnevnički se ne vode na propisan način; troškovi reprezentacije nisu adekvatno obrazloženi; odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu dosljedno primjenjivane.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u dijelovima Izveštaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

S obzirom na konstatovane nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, Društvo nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² dizajniralo i implementiralo sistem internih kontrola po COSO modelu. U skladu sa navedenim Zakonom, **Društvo nije sačinilo godišnji izveštaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu niti je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.**

Preporuka:

- ***Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u cilju jačanja internih kontrola.***

Interna revizija

Odjel za internu reviziju se sastoji od tri člana: direktora koji nije zaposlenik Društva i imenovan je Odlukom Odbora za reviziju 27.10.2017. godine na mandatni period od četiri godine i dva člana koja su počela sa radom u junu 2018. godine, nakon dobivanja saglasnosti od resornog ministarstva za zaposlenjem novih radnika. Odjel za internu reviziju sačinio je Program rada i Studiju rizika za 2018. godinu i tokom 2018. godine sačinio 3 Izveštaja koji su se odnosili na reviziju usklađenosti sa zakonskom regulativom svih obavezujućih internih akata u Društvu, reviziju javnih nabavki i reviziju obračuna i isplate plaća. Odjel za internu reviziju je u januaru 2018. godine sačinio godišnji Izveštaj o radu u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izveštajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja o čemu je podnio i konačne izveštaje Odboru za reviziju.

Odbor za reviziju je sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru izveštaje o svom radu, koji su sačinjavani periodično, svaka dva mjeseca. Isti je u 2018. godini razmatrao Izveštaje Odjela za internu reviziju, osvrnuo se na probleme u funkcionisanju Uprave Društva. Odbor za reviziju ukazao je na rizik poslovanja u budućem razdoblju u dijelu kontinuiteta poslovanja, likvidnosti i ugrožavanja sigurnosti prometa na cestama. Također je predložio da se u opšte akte Društva, kao i u menadžerske ugovore članova

---

¹ „Sl. novine FBiH“, broj:38/16;

² „Sl. novine FBiH“, broj 06/17;

Uprave jasnije definišu sankcije i neisplate naknada članovima Uprave u mjesecima u kojima ne obavljaju svoje zakonom propisane dužnosti i obaveze.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Strateški plan poslovanja (Trogodišnji plan poslovanja) za period 2017. - 2019. godine Uprava Društva je sačinila u aprilu 2017. godine, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost, a Skupština Društva usvojila 06.07.2017. godine. Istim su utvrđeni ciljevi i zadaci, plan prihoda i rashoda, kapitalni izdaci i investicije, rizici i plan uposlenih. Planirani su prihodi za 2018. godinu 12.110.500 KM i rashodi 12.096.000 KM. Pored Strateškog plana, Uprava Društva je za 2018. godinu donijela Plan poslovanja u februaru tekuće godine, kojim su umanjeni planirani prihodi na 11.800.200 KM i rashodi na 11.786.445 KM.

Doneseni planovi poslovanja treba da predstavljaju osnovu poslovnih aktivnosti Društva, međutim pojedini segmenti se daju uopšteno, kao što je plan upošljavanja u Strateškom planu gdje je navedeno da će određeni broj radnika ostvariti pravo na penziju i da se planiraju nova zapošljavanja, bez brojčanih pokazatelja i jasnih potreba o zapošljavanju ili planiranom broju zaposlenih. Isto tako, Strateškim planom za kapitalne izdatke i investicije data je konstatacija da Društvo u narednom periodu planira investirati u opremu u skladu sa Planom poslovanja. Planom poslovanja su navedena pojedinačna investicijska ulaganja u opremu, dok se za izvore finansiranja investicija navodi opšta konstatacija iz vlastitih i kreditnih sredstava, iako se radi o značajnijim investicijskim ulaganjima od 1.450.000 KM. **Zbog navedenog planovi poslovanja nisu sačinjeni u skladu sa članom 23. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, jer ne sadrže sve propisane elemente i ne mogu u potpunosti predstavljati osnovu za izvršenje poslovnih aktivnosti u skladu sa članom 24. istog Zakona.**

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana su dati slijedećom tabelom:

R. br.	Pozicija	Plan za 2018. god.	Ostvareno u 2018. god.	Ostvareno u 2017. god.	Indeks (4/3)x100	Indeks (4/5)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	11.800.200	11.231.935	11.532.827	95,2	97,4
II	Rashodi	11.786.445	12.128.928	11.985.712	102,9	101,2
III	Dobit prije poreza (I-II)	13.755			0	0
IV	Gubitak (II-I)		(896.993)	(452.885)		

Ukupno ostvareni prihodi u 2018. godini iskazani su 11.231.935 KM i u odnosu na planirane manje su za 568.265 KM ili 4,8%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 300.891 KM. Najznačajnije odstupanje u ostvarenju prihoda se odnosilo na manje ostvarene prihode od kantonalnih direkcija za ceste i drugih komitenata za 380.439 KM i manje naplaćenih otpisanih potraživanja.

Ukupno ostvareni rashodi za 2018. godinu iskazani su 12.128.928 KM, u odnosu na plan veći su za 342.483 KM ili 2,9%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 143.216 KM. Najveće povećanje rashoda se odnosi na materijalne troškove u okviru kojih su iskazani troškovi goriva, koji su u odnosu na plan veći za 301.748 KM, a u odnosu na prošlu godinu veći za 223.715 KM.

Društvo je za 2018. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat - gubitak od 896.993 KM, dok je Planom poslovanja planirana dobit od 13.755 KM.

Godišnje finansijske izvještaje za 2018. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava je iste odobrila 28.02.2019. godine, a do okončanja revizije, finansijski i ostali izvještaji o poslovanju za 2018. godinu nisu razmatrani od strane Nadzornog odbora. Također, Nadzorni odbor i Skupština Društva, nisu razmatrali ni Izvještaje za 2017. godinu iz razloga što Društvo nije imalo Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim izvještajima za 2017. godinu. Dužnost Skupštine Društva je da u skladu sa članom 236. stav 2. Zakona o privrednim društvima najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučuje o godišnjim izvještajima, uključujući finansijske izvještaje i izvještaje revizora, kao i načinu pokrića gubitka za tu poslovnu godinu.

Preporuke :

- *Planove poslovanja pripremati i donositi kao osnovu izvršenja aktivnosti Društva, sa svim propisanim elementima u skladu sa članovima 22. i 23. Zakona o javnim preduzećima u FBiH;*
- *Skupština Društva treba da najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučuje o godišnjim izvještajima, uključujući finansijske izvještaje i izvještaje revizora, kao i načinu pokrića gubitka za tu poslovnu godinu u skladu sa članom 236. stav 2. Zakona o privrednim društvima.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2018.	KM 01.01. - 31.12.2017.
PRIHODI	11.231.935	11.532.826
Poslovni prihodi	11.109.766	11.190.981
Prihodi od prodaje učinaka	11.109.766	11.190.981
Finansijski prihodi	94	254
Ostali prihodi i dobici	122.075	341.580
Prihodi iz osnova promjene rač. politika i ispravki greški	-	11

Računovodstvenim politikama, uskladenim sa zahtjevima standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihod je povećanje ekonomskih koristi tokom obračunskog razdoblja u obliku priliva ili povećanja sredstava ili smanjenja obaveza. Prihodi se priznaju u finansijskim izvještajima u trenutku ispostavljanja faktura (situacija) za izvršene usluge.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 11.109.766 KM i odnose se na prihode ostvarene na održavanju cesta. Najveći dio u iznosu od 10.260.205 KM ostvaren je održavanjem magistralnih cesta, koje uključuje i zimsko održavanje, za potrebe JP „Ceste Federacije BiH“ d.o.o. Sarajevo po Okvirnim sporazumima potpisanim za period 01.09.2014. godine do 31.08.2018. godine na dionicama u pet kantona. Obzirom da od strane nadležnog upravitelja (JP „Ceste Federacije BiH“) nisu bili okončani postupci javnih nabavki, na osnovu saglasnosti Vlade FBiH od 24.07.2018. godine, ovi sporazumi produženi su do 15.03.2019. godine, odnosno do okončanja postupka nabavke za naredni period.

Ostali poslovni prihodi realizovani su na osnovu izvršenih radova u skladu sa potpisanim ugovorima sa kantonalnim organima na održavanju ostalih cesta u iznosu od 755.313 KM i zahtjeva lokalnih zajednica i ostalih naručitelja u iznosu od 94.248 KM.

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su 122.075 KM i odnose se najvećim dijelom na prihode od ukidanja rezervisanja po započetim sudskim sporovima 72.019 KM, prihode od refundacije bolovanja 31.708 KM, prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja 17.084 KM i prihode od otpisa i umanjenja obaveza prema dobavljačima 1.151 KM.

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 12.128.928 KM kako slijedi:

	01.01.-31.12.2018.	KM 01.01.-31.12.2017
RASHODI	12.128.928	11.985.711
Poslovni rashodi:	12.046.186	11.861.680
Materijalni troškovi	3.482.748	3.259.033
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	5.592.518	5.582.667
Troškovi proizvodnih usluga	938.710	1.107.524
Amortizacija	1.416.559	1.318.076
Troškovi rezervisanja	250.000	150.000
Nematerijalni troškovi	365.651	444.380
Finansijski rashodi	24.841	35.454
Ostali rashodi i gubici	45.831	62.110
Rashodi na osnovu ispravki greški	12.070	26.467

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 12.046.186 KM i čine 99,3% ukupnih rashoda, u odnosu na prethodnu godinu viši su za 184.506 KM, a čine ih: materijalni troškovi, troškovi plata i ostalih ličnih primanja zaposlenika, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija, troškovi rezervisanja i nematerijalni troškovi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 3.482.748 KM, a odnose se na: utrošenu sirovine i materijal 2.311.598 KM, energiju i gorivo 1.012.626 KM, otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma 82.026 KM i rezerve dijelove 76.498 KM.

Utrošene sirovine i materijal se najvećim dijelom odnosi na asfalt, sol i ostali posipni materijal za zimsko održavanje, saobraćajne znakove, boju za ceste, zaštitne ograde, beton, betonske cijevi i šahtovi, kao i drugi materijal. Najznačajniji su troškovi za utrošeni asfalt od 660.262 KM nabavljen od više dobavljača: Putovi d.o.o. Grude; KTM Brina Posušje; Komgrad Zenica i Ekoprom Brčko što je šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja. Na utrošenu sol i ostali posipni materijal za zimsko održavanje odnosi se 391.765 KM nabavljenu od dobavljača Macot Sol Mostar, a na vertikalnu signalizaciju 363.335 KM nabavljanu od Sacom Sarajevo i Buljan Ceste Kreševo.

Najveći dio troškova energije i goriva se odnosi na gorivo i motorno ulje potrošeno u poslovne svrhe od 952.962 KM i za putnička vozila 18.798 KM i više su izvršeni u odnosu na prošlu godinu za 218.963 KM. Za vršenje redovnih poslova Društva koriste se ophodarska, teretna i višenamjenska vozila kao i radne mašine. Društvo nema interni akt kojim bi se utvrdio način kontrole utroška goriva i normativi potrošnje za svako pojedinačno sredstvo. Društvo vodi pojedinačne evidencije o utrošenom gorivu i troškovima vezanim za ista na nivou tehničkih ispostava i po završetku mjeseca se podaci objedinjuju na nivou Društva. Za svako vozilo i radnu mašinu postoje kartoni vozila koji sadrže naziv vozila, godinu proizvodnje, pređenu kilometražu/radni sati, potrošnju goriva, prosječnu potrošnju i ulaganja (ulja, maziva, servis, gume i sl.) na tom sredstvu. Takođe, kretanja vozila se prate putem GPS sistema u Službi održavanja i ista je u više navrata ukazivala na ažurnost i potpunost u vođenju evidencija. U pojedina vozila ugrađene su sonde za mjerjenje goriva. Pored vozila i radnih mašina, vode se i putni nalozi za službena vozila koja koriste članovi Uprave, a koji u svim slučajevima nisu popunjeni od strane korisnika vozila, odnosno ne sadrže podatke o relacijama kretanja vozila.

Iako Društvo ima uspostavljene evidencije o praćenju svih vozila, na kraju godine nije izvršena analiza i dato obrazloženje o značajnom povećanju troškova goriva u odnosu na prethodnu godinu.

Na osnovu naprijed navedenog možemo zaključiti da Društvo nema interni akt kojim bi se propisala kontrola utroška goriva, niti su utvrđeni normativi za potrošnju goriva, što bi omogućilo adekvatan nadzor nad potrošnjom goriva, prije svega imajući u vidu da je iskazano povećanje ovih troškova u odnosu na prethodnu godinu i da je učešće ovih troškova 8 % u ukupnim rashodima Društva.

Preporuka:

- *Potrebno je donijeti interni akt kojim bi se propisala procedura kontrole utroška goriva i utvrdili normativi utroška goriva za svako pojedinačno vozilo i radnu mašinu.*

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su 5.592.518 KM i čine 46,4% poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plata i ostalih primanja uposlenih	5.592.518
Troškovi bruto plaća	3.735.146
Troškovi naknada plaća	724.775
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	25.762
Troškovi ostalih primanja i naknada prava uposlenih (topli obrok, prevoz, terenski dodatak i drugo)	995.877
Troškovi naknada članovima odbora, komisija	110.958

Pravilnikom o radu, koji je usvojen 08.02.2018. godine, utvrđeni su elementi za obračun plaća, i to: najniža plaća koja je proizvod najniže bruto satnice od 3,35 KM i fonda sati rada za pojedini mjesec, kao i koeficijenti složenosti poslova radnih mjesta u rasponu od 1,00 za jednostavne pa do 5,50 za najsloženije poslove. Međutim, obračun plaća se ne vrši na način utvrđen Pravilnikom o radu, nego je Društvo u 2018. godini primjenjivalo Odluku o visini osnovice za obračun plaća (bruto), iz februara 2017. godine, kojom je utvrđena osnovica od 583 KM bruto (umnožak najniže satnice i 174 sata rada) i kao takva se množi sa koeficijentom složenosti rada. **Ovakvim načinom obračuna se ne uzima u obzir fond sati za pojedini mjesec i najniža satnica, iako su Pravilnikom o radu predviđeni kao parametri obračuna. Sve to utiče i na druge parametre obračuna plaća koji su vezani za satnicu, kao što su prekovremeni rad, noćni rad, rad u dane praznika i drugi, jer je u mjesecima sa manjim fondom sati satnica veća. Moguća odstupanja prilikom obračuna plaća ne možemo kvantificirati.**

Također, dnevne evidencije o prisustvu na poslu za zaposlene na održavanju cesta nisu jednoobrazne i prilagođene potrebnim evidencijama za dodatno angažovanje zaposlenih, jer ne sadrže podatke za izvršeni prekovremeni rad, rad na terenu, samo se u mjesecnim evidencijama navode ukupni podaci o prekovremenom radu, radu noću, angažovanju na terenu i druge naknade bez relevantne podloge za takvo iskazivanje. Isto tako, isplatne liste nisu potpune jer ne sadrže elemente za obračun minutog rada.

Plaća direktora je definisana Ugovorom o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima u visini od 4,3 prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH i ujedno je najveća plaća u Društvu od 3.725 KM. Plaća izvršnih direktora iznosi 3,7 prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH. Najniža plaća isplaćena u Društvu iznosi 521 KM, a prosječna plaća je 910 KM.

Preporuka:

- *Obračun plaća i svih pripadajućih naknada plaća vršiti na način utvrđen Pravilnikom o radu, uzimajući u obzir sve parametre obračuna plaća, te osigurati jasne i identične evidencije radnih sati.*

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su 25.762 KM i najvećim se dijelom odnose na ostale troškove službenih putovanja od 21.545 KM za troškove noćenja prilikom dežurstva zaposlenih u službi održavanja.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 995.877 KM, a čine ih: topli obrok 323.368 KM, naknade za rad na terenu 299.450 KM, prevoz zaposlenika 296.666 KM, troškovi za darove zaposlenicima 38.400 KM (božićnica po 150 KM), naknade troškova zaposlenih (pomoći) 27.538 KM i otpremnine 10.455 KM (tri prosječne plaće u FBiH).

Naknada za topli obrok utvrđena je početkom godine Odlukom Uprave Društva u visini od 8 KM i ista je primjenjivana tokom cijele godine. Odluka je donesena na osnovu Pravilnika o radu, prema kojem visina toplog obroka iznosi od 0,5 do 1% od prosječne mjesecne plaće u FBiH.

Naknade za rad na terenu iskazane u iznosu 299.450 KM, obračunavane i isplaćivane su na osnovu Odluke Uprave Društva od 14.11.2018. godine, o visini terenskog dodatka za zimsku službu od 34 KM. Odnosi

se na radnike koji su direktno angažovani u zimskoj službi u vremenu od 15.11.2018. godine do 15.03.2019. godine, za svaki dan proveden na terenu. Obračun naknade je vršen na osnovu mjesecnih evidencija za obračun plaća i iskazanog broja dana na terenu. Tako na primjer za decembar mjesec 2018. godine ukupna naknada za terenski dodatak iznosila je 98.585 KM isplaćena za 184 zaposlenika. Prilikom obračuna naknada za rad na terenu nisu ispoštovane odredbe člana 107. Pravilnika o radu, prema kojem dnevni iznos terenskog dodatka najviše iznosi do visine propisana dnevnicu za službeno putovanje, odnosno 25 KM, ako na terenu nije osigurana ishrana. Tako utvrđeno pravo Pravilnikom o radu, na terenski dodatak, nije u skladu sa članom 14. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, prema kojem se naknade za rad na terenu ostvaruje samo pod uslovom da se rad obavlja van mjesta zaposlenja i da traje duže od 30 dana neprekidno.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla iskazane su 296.666 KM i isplaćivana je na osnovu potvrda prevoznika o visini dnevne karte, a za dva zaposlenika kojima su isplaćene najveće naknade i do 608 KM mjesечно (32 KM dnevno) za koje nisu prezentirane potvrde o visini vozne karte. Društvo je prevoz na posao i sa posla uredilo internim aktom, ali nije postupilo u skladu sa članom 110. Pravilnika o radu, kojim je utvrđeno da Uprava Društva određuje kriterije i uslove pod kojim radnik ostvaruje pravo na naknadu troškova za prevoz i utvrđuje visinu naknade, a početkom svake godine treba da donose Odluku o naknadi troškova prevoza. Navedena Odluka nije donešena za 2018. godinu.

Troškovi naknada članovima odbora iskazani su 110.958 KM i odnose se na isplate naknada za pet članova Nadzornog odbora od 72.412 KM, za tri člana Odbora za reviziju i direktora Interne revizije 38.547 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima. Naknade su utvrđene odlukama Skupštine Društva i isplaćuju se na mjesечноj osnovi. Predsjedniku Nadzornog odbora naknada iznosi 65% od dvije prosječne plaće u FBiH KM, članovima umanjena za 20% u odnosu na predsjednika, dok naknade Odboru za reviziju i direktoru Interne revizije iznose 70% od naknada Nadzornom odboru.

Preporuke:

- **Naknade troškova za rad na terenu utvrditi Pravilnikom o radu u skladu sa Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak i u skladu sa tim vršiti obračun i isplatu;**
- **Naknade troškova prevoza na posao i sa posla obračunavati i isplaćivati u skladu sa članom 110. Pravilnika o radu.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 938.710 KM i odnose se na: troškove izrade i dorade učinaka 659.115 KM, usluge održavanja 222.309 KM, troškove zakupa 28.954 KM, sajmova i reklame 15.483 KM i transportnih usluga 12.849 KM.

Troškovi izrade i dorade učinaka se odnose na usluge kooperanata, koji čine 70,2% troškova proizvodnih usluga. Najvećim dijelom kooperanti su angažovani za potrebe zimskog održavanju cesta na području Hercegbosanskog kantona i Srednjobosanskog kantona. Angažovanje kooperanata vršeno je po zaključenim okvirnim sporazumima za period zimske sezone što je šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja. Pored zimskog održavanja, kooperanti su angažovani za isporuku i ugradnju zaštitne mreže, obilježavanje horizontalne signalizacije i drugo.

Troškovi održavanja u najvećem dijelu čine usluge tekućeg održavanja opreme i mašina u iznosu od 184.964 KM, troškovi usluga održavanja osobnih vozila 14.920 KM, usluge održavanja softvera 11.282 KM, te ostale servisne usluge 11.143 KM.

Amortizacija i troškovi rezervisanja

Troškovi amortizacije iskazani su 1.416.559 KM. Obračun se vrši putem vremenske amortizacije linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja. Prema strukturi obračunata amortizacija se u najvećem dijelu odnosi na donirane mašine i opremu 581.361 KM i donirana transportna sredstva 361.271 KM, dok se na ostale mašine i opremu odnosi 216.934 KM i transportna sredstva 202.972 KM.

Troškovi rezervisanja iskazani su 250.000 KM i evidentirani su po Odluci Uprave od 22.02.2019. godine na ime troškova započetih sudskih sporova koje vodi Društvo, prema procjeni Pravne službe u pogledu krajnjeg ishoda sudskih sporova koji bi mogli biti realizovani u 2019. godini.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 365.651 KM i odnose se na: premije osiguranja 74.095 KM, neproizvodne usluge 71.841 KM, poreze, ostale nematerijalne troškove 65.504 KM, naknade i takse 64.681 KM, poštanske i telekomunikacijske usluge 51.049 KM, reprezentaciju 28.378 KM i platni promet 10.104 KM.

Troškovi premije osiguranja se odnose na obavezno osiguranje vozila Društva, a najveći dio neproizvodnih usluga se odnosi na troškove za registraciju vozila. U okviru taksi i naknada najznačajnije su naknade za rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom od 34.502 KM.

Troškovi reprezentacije su iskazani u iznosu od 28.378 KM, i najvećim dijelom se odnose na račune za ugostiteljske usluge, ovjerene od strane direktora i izvršnih direktora, i nota račune pravdanih putem blagajni u tehničkim ispostavama. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je samo na računima ovjerenim od strane direktora napisan povod nastanka troška reprezentacije, dok na drugim računima nema obrazloženja za nastale troškove. Pravilnikom o reprezentaciji i korištenju službenih automobila, mobilnih telefona i poslovnih kartica je utvrđeno pravo na troškove reprezentacije uz uslov da se reprezentacija koristi opravданo i samo za postizanje boljih poslovnih rezultata, a iz priloženih računa za reprezentaciju ne možemo potvrditi da su isti nastali za propisane namjene, obzirom da nema obrazloženja u koju svrhu su isti nastali.

Preporuka:

- **Troškove reprezentacije koristiti samo za propisane namjene kako je utvrđeno Pravilnikom o reprezentaciji i korištenju službenih automobila, mobilnih telefona i poslovnih kartica.**

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su od 24.841 KM i odnose se na kamate po ugovorima o lizingu za nabavljenu opremu u ranijem periodu.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 45.831 KM, a odnose se na rashode po osnovu ispravki vrijednosti i otpisa potraživanja 43.463 i na neotpisu vrijednost rashodovanih stalnih sredstava 2.368 KM.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2018. godini iskazalo negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu 896.993 KM, dok je u 2017. godini gubitak iznosio 452.885 KM.

Nadzorni odbor Društva je tek, na sjednici održanoj 18.03.2018. godine, donio Odluku o pokriću gubitka iz 2017. godine na način da se gubitak ostvaren u 2017. godini od 452.885 KM pokriva na teret rezervi u iznosu od 52.111 KM, a iznos od 400.774 KM na teret osnovnog kapitala.

Uprava Društva je 28.02.2019. godine donijela prijedlog Odluke o pokriću gubitka za potrebe predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji na način da će iznos od 844.882 KM ostati nepokriveni gubitak, a iznos od 52.111 KM će biti pokriven iz rezervi, koliko je i iskazano na poziciji rezervi, obzirom da do predaje godišnjih izvještaja za 2018. godinu nisu donesene odluke o pokriću gubitka za 2017. godinu.

Skupština Društva, do okončanja revizije, nije donijela konačnu Odluku o pokriću gubitka ni za prethodnu 2017.godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	31.12.2018.	31.12.2017.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	5.088.971	5.862.275
Nematerijalna sredstva	669	1.204
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.059.384	5.807.651
Biološka sredstva	4.813	4.813
Ostala (specifična) stalna sredstva	8.400	8.400
Dugoročna razgraničenja	15.705	40.207

Nematerijalna sredstva iskazana su 669 KM (nabavna vrijednosti 32.438 KM, ispravka vrijednosti 31.769 KM), a odnosi se na softvere. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije kroz procijenjeni vijek trajanja 7-10 godina.

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. Sredstva	Mat.sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 01.01.2018.	611.465	2.348.236	10.620.776	203.202	7.684.316	25.004	21.493.000
direktna povećanja u 2018.			26.722	630.370	7.049	5.985	670.126
prenos sa pripreme			25.004				(25.004)
otuđenje i rashodovanje							0
Ostalo							0
na dan 31.12.2018.	611.465	2.399.962	11.251.146	210.251	7.690.301	0	22.163.126
2 Akumulirana amortizacija							
na dan 01.01.2018.		667.216	8.804.508	180.314	6.033.311		15.685.349
amortizacija za 2018.		48.780	779.536	4.364	583.343		1.416.024
otuđenje i rashodovanje							
Ostalo			(2.174)	(194)			(2.368)
na dan 31.12.2018.	0	715.996	9.586.219	184.873	6.616.654	0	17.103.741
3 Neto knjigovod. Vrijednost							
na dan 01.01.2018.	611.465	1.681.020	1.816.268	22.887	1.651.005	25.004	5.807.651
na dan 31.12.2018.	611.465	1.683.966	1.664.928	25.378	1.073.647	0	5.059.384

Zemljište iskazano 611.465 KM, odnosi se na zemljišta u Mostaru, Livnu, Grudama, Kiseljaku, Bugojnu, Vitezu, Tomislavgradu i Orašju.

Građevinski objekti iskazani su 1.683.966 KM, a čine ih zgrade uprave i administracije 1.614.202 KM i kontejneri 69.764 KM. Povećanje u iznosu od 51.726 KM odnosi se na izgradnju nadstrešnice u tehničkoj ispostavi Mostar i izgradnju skladišta soli i krovne konstrukcije na poslovnom objektu nadcestarije u Čapljini.

Postrojenja i oprema iskazani su 2.763.953 KM a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti (finišer, utovarivači, rovokopači, snježni plug i sl.), uredska i informatička oprema. Direktno povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 630.370 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavke finišera za asfaltiranje 348.000 KM, traktora 113.800 KM, kosačice i makaza za rezanje 64.280 KM, kosačice 51.880 KM i mašine za obilježavanje crta 24.488 KM.

Transportna sredstva iskazana su 1.073.647 KM, a čine ih teretna i vučna vozila nabavljeni iz vlastitih sredstava 905.377 KM, teretna i vučna vozila iz donacije 36.036 KM i putnički automobili 132.234 KM.

Dugoročna razgraničenja iskazana su 15.705 KM, a odnose se na ukalkulisane kamate za transportna sredstva kupljena na leasing, koja se mjesечно po prispjeću obračuna kamate ispravljaju, odnosno knjigovodstveno evidentiraju na rashode tekućeg perioda.

Amortizacija stalnih sredstava nabavljenih iz vlastitih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po stopama iz "Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije". Amortizacija sredstava dobivenih putem donacije od Vlade Japana amortizuju se također po linearnej metodi otpisa uz

primjenu godišnje stope od 10 %, shodno zaključenom ugovoru o preuzimanju iste, kojim je utvrđen rok upotrebe od 10 godina.

U narednoj tabeli daje se pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti- zgrade	67	1,5
Montažne zgrade	50	2
Objekti niskogradnje	20	5
Informatička oprema	20	5
Bageri-rovokopači	10	10
Utovarivači, grejderi, valjci samohodni, vibracioni	10	10
Kamioni	10	10
Putnički automobili	6,5	15,5
Računarska oprema	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Na osnovu Odluke Direktora Društva od 21.12.2018. godine formirana je komisija za procjenu stalnih sredstava, čiji je zadat� bio da izvrši procjenu da li postoje pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava. Komisija je 01.02.2019. godine sačinila Izvještaj u kojem je navedeno da nakon izvršene procjene stalnih sredstava, osim sredstava predloženih za otpis nakon izvršenog popisa, nema pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno da je knjigovodstvena vrijednost sredstava na dan 31.12.2018. godine realno iskazana. Komisija je u Izvještaju navela da je prilikom testiranja sredstava na umanjenje razmotrila faktore koji potiču iz vanjskih i internih izvora, uključujući i stvarno stanje u kojem se stalna sredstva nalaze (oštećenja, zastara, i sl.) kao i ekonomsko i tržišno okruženje koje uzrokuje da sredstvo više ne vrijedi koliko je knjigovodstveno iskazano ili je ekonomski efekat sredstava lošiji od onog što se očekivalo. Na osnovu toga, Uprava je 22.02.2019. godine donijela Odluku kojom se usvaja Izvještaj Komisije i da nema pokazatelja o umanjenju vrijednosti imovine, odnosno da je knjigovodstvena vrijednost sredstava na dan 31.12.2018. godine realno iskazana.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo raspolaze sa dokazima o vlasništvu nad svim nekretninama u posjedu.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:	KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
ZALIHE	247.762	258.925
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	245.545	253.629
Dati avansi	2.217	5.296

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak zaliha primjenjuje se metod prosječne cijene.

Na datum bilansa iskazane su zalihe 245.545 KM, a čine ih zalihe osnovnog materijala (frakcije, asfaltna masa, beton, bitumen, emulzije i sl.) 20.356 KM, zalihe pomoćnog materijala (so za posipanje cesta, boje za označavanje cesta, odbojne ograde, cestovni znakovi i sl.) 132.329 KM, rezervni dijelovi za tekuće i investiciono održavanje 62.548 KM, alat i sitan inventar 17.863 KM, gorivo i mazivo 12.235 KM i auto gume 214 KM.

Računovodstvenim politikama Društva nisu utvrđene procedure vezane za praćenje umanjenja vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta, odnosno za zalihe koje stoje u skladištu duži vremenski

period. Također, Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, već se zalihe prate količinski, niti se utvrđuje njihova neto nadoknadiva vrijednost na datum bilansa.

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da su zalihe vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS 2 – Zalihe prema, kojim se iste vrednuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuka:

- **Izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 – Zalihe, u cilju realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.**

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenta na datum bilansa je slijedeća:

	KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	622.058	916.241
Transakcijski računi – domaća valuta	621.563	915.378
Transakcijski računi – strana valuta	38	101
Blagajna	457	762

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod „Intesa Sanpaolo Banka“ d.d. Sarajevo i „UniCredit Bank“ d.d. Mostar gdje se vodi glavni račun Društva.

Pored transakcijskih računa, Društvo raspolaže sa šest blagajni raspoređenih u Upravi Društva i kod svih Tehničkih ispostava (Mostar, Kiseljak, Grude, Livno i Orašje). Iako je Pravilnikom o blagajničkom poslovanju utvrđena obaveza svakodnevног vođenja i zaključivanja blagajne, pojedinačne blagajne nisu svakodnevno, odnosno u dane kada je ostvaren promet, zaključivale stanje blagajne, nego su najčešće blagajničke izvještaje sačinjavale mjesечно. Putem blagajne pravdani su sitni računi za pranje vozila i/ili reprezentacije.

Preporuka:

- **Blagajničko poslovanje vršiti na način utvrđen Pravilnikom o blagajničkom poslovanju.**

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: **KM**

	31.12.2018.	31.12.2017.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.101.726	1.130.761
Kratkoročna potraživanja	1.074.277	1.121.252
Potraživanja od kupaca u zemlji	1.002.273	1.040.835
Druga kratkoročna potraživanja	72.004	80.417
Potraživanja za PDV	27.449	9.509

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji data je u sljedećoj tabeli:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Potraživanja od kupaca	1.002.273	1.040.835
Potraživanja od kupaca u zemlji	2.386.925	2.399.107
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(1.384.652)	(1.358.273)

Potraživanja od kupaca iskazana su u neto iznosu 1.002.273 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja od J.P. Ceste Federacije BiH 946.058 KM, po ispostavljenim situacijama za izvršene radove održavanja cesta u 12. mjesecu tekuće godine.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu 1.384.652 KM, predstavlja potraživanja za koje izvršena korekcija rezultata poslovanja na teret rashoda. Prema podacima nadležne službe, za najveći dio ovih potraživanja u iznosu od 1.296.233 KM podignute su tužbe, a ostatak čine potraživanja preko godinu dana koja se ispravljaju na teret rashoda na osnovu prijedloga koji daje Centralna popisna komisija prilikom godišnjeg popisa.

U okviru ispravljenih i utuženih potraživanja je i potraživanje od JU Ceste Županije Zapadnohercegovačke i Vlade Županije Zapadnohercegovačke u iznosu od 1.147.494 KM. Tužba se odnosi na potraživanja za pružene usluge redovnog održavanja regionalnih cesta u periodu od 31.07.2009. godine do 31.12.2012. godine. Po tužbi za navedeno potraživanje, sud je donio presudu, koja je postala izvršna 08.05.2017. godine, ali do okončanja revizije nije realizovana. Naime, Vlada Županije Zapadnohercegovačke je 21.12.2017. godine donijela Zaključak kojim predlaže posredovanje Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u postizanju sporazuma sa Društvom o otplati duga, kojim bi se otpisale pripadajuće kamate, omogućilo obročno plaćanje duga i da se ne izvrši blokada računa preduzeća Ceste Županije Zapadnohercegovačke. Obzirom da Uprava Društva nije prihvatile prijedlog sporazuma, resorno Ministarstvo je upoznalo Vladu FBiH o istom. Vlada FBiH je 12.04.2018. godine donijela Zaključak V.broj:470/2018, kojim zadužuje Upravu i Nadzorni odbor Društva da razmotre prijedlog Vlade Županije, te da u skladu sa Odlukom o utvrđivanju povoljnijih uslova za zaključivanje ugovora o izmirenju dospjelog duga prema javnim preduzećima³ pripreme Prijedlog odluke o kojoj će se izjasniti Skupština Društva. Navedeni Prijedlog odluke nije donesen do okončanja revizije, koji bi bio osnov za poduzimanje adekvatnih aktivnosti na naplati potraživanje za koje postoji izvršna sudska presuda. Prema izjavi odgovornih lica, stav Društva je da se ne izvrši oprost kamata koje zajedno sa sudskim troškovima iznose 833.446 KM, obračun na dan 25.04.2017.godine.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu 72.004 KM odnose se na više plaćeni porez na dobit iz ranijeg perioda.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturu:

	KM	31.12.2018.	31.12.2017.
KAPITAL		5.201.815	6.098.808
Osnovni kapital		6.499.582	6.499.582
Zakonske rezerve		52.111	52.111
Gubitak ranijih godina		(452.885)	-
Gubitak izvještajne godine		(896.993)	(452.885)

Osnovni kapital iskazan je 6.499.582 KM i podijeljen je na 469.623 redovnih (običnih) dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 13,84 KM i isti je osnovnom kapitalu iskazanom u sudskom registru. Vlasnička struktura upisanog kapitala je:

1.Vlada FBiH - državni kapital **93,24 %** (ili **6.060.191 KM**)

2.mali dioničari **6,76 %** (ili **439.391 KM**) od kojih najznačajnije učešće imaju ZIF „HERBOS FOND“ d.d. Mostar 1,6204 %, ZIF „MI –GROUP“ d.d. Sarajevo 1,2861 %, Pecirep Pero Kiseljak 1,2423% i 26 ostalih dioničara fizičkih lica 2,6112 %.

Gubitak prethodnih godina iskazan je 452.885 KM i odnosi se na gubitak ostvaren u prethodnoj godini.

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su obaveze kako slijedi:

	KM	31.12.2018.	31.12.2017.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA		1.858.702	2.069.394
Dugoročne obaveze		184.986	440.858
Kratkoročne obaveze		1.673.716	1.628.536
Kratkoročne finansijske obaveze		240.028	386.805
Obaveze iz poslovanja		783.092	698.569
Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih		466.265	457.727
Druge obaveze		68.422	67.428
Obaveze za PDV		115.909	18.007

³ „Sl. novine FBiH“, broj: 03/10, 90/14 i 36/16

Dugoročne obaveze iskazane su 184.986 KM, a odnose se na obaveze po osnovu ugovora o leasingu iz 2017. godine za nabavku opreme (tri kiper mašine). Ugovoren period leasinga je tri godine uz efektivnu kamatnu stopu od 4,42%.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 240.028 KM, a odnose se na dospjele obaveze po osnovu finansijskog leasinga za nabavku opreme.

Obaveze iz poslovanja su obaveze prema dobavljačima 533.092 KM i ostale obaveze iz poslovanja 250.000 KM. Obaveze prema dobavljačima su tekuće obaveze, a najveće su prema: Macot Sol Mostar 96.774 KM, Ceste-company 80.699 KM, Livnoputevi 57.724 KM, Zabrišće BM 30.304 KM i Holdina 22.399 KM.

Ostale obaveze iz poslovanja odnose se na rezervisanja troškova po započetim sudskim sporovima koja se vode protiv Društva. Tokom tekuće godine po izvršnim rješenjima realizovano je 77.981 KM rezervisanih troškova.

Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih iskazane su 466.265 KM i odnose se na tekuće obaveze za decembar mjesec 2018. godine.

Druge obaveze iskazane su 68.422 KM i u najvećem dijelu odnose se na: obaveze za obustave iz plaća od 56.438 KM i naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju 7.690 KM i pripadajuće poreze i doprinose 1.020 KM.

Obaveze za PDV iskazane su 115.909 KM i odnose se na tekuće obaveze po PDV prijavi za decembar 2018. godine.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 13.009.627 KM i ukupne novčane isplate 13.303.810 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u iznosu 294.183 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2018. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarada finansijskog izvještavanja kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjena korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1.-Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarada finansijskog izvještavanja.***

7. JAVNE NABAVKE

Društvo postupak pokretanja i provođenja postupaka javnih nabavki vrši u skladu sa usvojenim Pravilnikom o javnim nabavkama. Nakon usvojenog godišnjeg Plana poslovanja donesen je Plan javnih nabavki za 2018. godinu. Ukupno su planirane nabavke u iznosu od 5.665.000 KM, od čega se najveći dio od 4.606.000 KM odnosi na nabavke roba, 600.000 KM na radove i 459.000 KM na usluge. Izmjene plana nabavki

izvršene su 16.10.2018. godine, samo u dijelu umanjenja procijenjene vrijednosti snježnog pluga i dodatne nabavke Uređaja za spravljanje mješavine za mokro posipanje.

Tokom revidirane godine provedeno je 12 nabavki putem otvorenog postupka u vrijednosti 3.124.291 KM, 2 nabavke putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti 18.431 KM, 5 direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 21.351 KM i 8 nabavki putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti 254.879 KM.

Revidirali smo 14 postupka i procedure dodjele ugovora u 2018. godini u vrijednosti od 2.464.046 KM, ili 79% vrijednosti ukupno zaključenih ugovora, i to: 8 otvorenih postupka (vrijednosti 2.300.913 KM), dva pregovaračka bez objave obavještenja o nabavci (vrijednosti 18.431 KM), 4 konkurenčna zahtjeva (u vrijednosti 144.703 KM).

Uvidom u dokumentaciju postupaka provođenja određenih predmeta nabavki i realizacije ugovora po provedenim postupcima konstatovali smo sljedeće:

Društvo je za nabavku asfaltne mase provedlo otvoreni postupak, podijeljen na lotove i u junu 2018. godine zaključeni su okvirni sporazumi na godinu dana sa izabranim ponuđačima. Sa dobavljačem Putevi d.o.o. Grude zaključena su dva Okvirna sporazuma na godinu dana za isporuku asfalta za LOT 1 Čapljina i LOT 2 Grude ukupne vrijednosti od 235.750 KM bez PDV-a. Međutim, samo nabavke izvršene tokom 2018. godine su premašile ugovorenu vrijednost i iznosile su 282.540 KM bez PDV-a. Na isti način zaključen je okvirni sporazum sa KTM BRINA Posušje za LOT 3 Livno u vrijednosti od 245.720 KM bez PDV-a, dok su nabavke od istog samo u 2018. godini iznosile 322.564 KM.

Takođe, za zimsko održavanje magistralnih cesta zaključen je u oktobru mjesecu 2017. godine okvirni sporazum sa izvođačem Ceste Company Kiseljak na maksimalnu vrijednost od 149.909 KM bez PDV-a. Prema okončanoj situaciji od 31.03.2018. godine kumulativna vrijednost izvršenih radova iznosila je 226.074 KM bez PDV-a, što značajno premašuje ugovorenu vrijednost. Pored navedenog, sa istim dobavljačem zaključen je 23.05.2018. godine ugovor o kooperantskim radovima košenja trave i korova, sječenju šiblja i granja na magistralnim cestama, po kojem je ispostavljen račun 10.07.2018. godine na iznos od 20.800 KM. Ugovor je zaključen bez prethodno provedenog postupka javnih nabavki, a prema izjavi odgovorne osobe, dato je upozorenje investitora JP Ceste FBiH od 26.04. 2018. godine da se aktivnosti na redovnom održavanju, između ostalog, usmjere na košenje trave i čišćenje kolovoza. Kako Društvo nije bilo u mogućnosti vlastitim sredstvima izvršiti radove, upućen je poziv na tri adrese i sa dobavljačem, koji je posao najnižu ponudu zaključen je ugovor.

Nabavke goriva od više dobavljača (Holdina Sarajevo, Oil-Ac Mostar, Hifa-Petrol Sarajevo, Zabrišće BM Livno, BGT Tomislavgrad) su vršene nakon isteka ugovora u junu 2018. godine pa sve do zaključenja novih ugovora početkom decembra 2018. godine. Obzirom da se radi o više dobavljača sa kojima su zaključeni ugovori do juna i novi ugovori nismo mogli kvantificirati iznos nabavki koje nisu bile pokrivene ugovorima.

Na osnovu svega prethodno navedenog možemo zaključiti da Društvo nije provodilo propisane postupke nabavki prilikom odabira dobavljača za košenje trave, vršilo je nabavke goriva nakon isteka ugovora, a kod nabavki asfalta i izvršenih radova zimskog održavanja u značajnoj mjeri premašene su ugovorene vrijednosti okvirnih sporazuma. Društvo nije prethodno pravilno utvrdilo potrebe za period zaključivanja okvirnih sporazuma i pri određivanju procijenjene vrijednosti nabavki nije postupilo u skladu sa članom 15. stav 2. tačka e) Zakona o javnim nabavkama, jer kod procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma nije uzelo u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost svih nabavki za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma. Pored toga, Društvo za nabavke preko ugovorenih vrijednosti nije izvršilo izmjene Plana nabavki niti je donijelo posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke u skladu sa članom 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama. Za navedena prekoračenja nije provedlo odgovarajuće postupke javnih nabavki, jer je prilikom realizacije ugovora bilo poznato da su premašene ugovorene vrijednosti.

Preporuka:

- *Nabavke roba i usluga vršiti u skladu sa članom 15. stav 2. točka e) Zakona o javnim nabavkama u dijelu utvrđivanja maksimalne procijenjene vrijednosti svih nabavki, a u slučajevima prekoračenja realizacije sklopljenih ugovora izvršiti izmjene Plana nabavki i provesti adekvatne postupke nabavki.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima od Sektora za pravne poslove, protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 1.213.153 KM, od čega se na tužbe po osnovu naknade štete odnosi 492.308 KM, tužbe za eksproprijaciju nekretnina 344.444 KM, tužbe iz radnog odnosa 253.120 KM i tužbe za isplatu duga 63.115 KM.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2018. godine, pokrenulo sudske postupke u ukupnom iznosu oko 1.296.908 KM, od čega se najveća tužba u iznosu od 1.147.494 KM odnosi na izvršnu presudu protiv JU Ceste Županije Zapadnohercegovačke i Županije Zapadnohercegovačke što je šire pojašnjeno u tački 6.2.2.3. Izvještaja. Tužbe se odnose na dug po neizmirenim obavezama za izvršene radeve održavanja cesta.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 29.05.2019. godine dostavilo komentar na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu. U komentaru su navedena neslaganja na date nalaze revizora, koji se odnose na: sačinjavanje godišnjeg izvještaja o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i imenovanja koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, provedene postupke javnih nabavki asfaltne mase, radova na zimskom održavanju cesta i goriva, sačinjavanje analize povećanja troškova goriva i probleme u radu Uprave. Data obrazloženja i komentare na nalaze koji se odnose na nabavke, analizu povećanja troškova goriva i rada Uprave nismo mogli prihvati, jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju. Uz dostavljeni Komentar na Nacrt izvještaja priložena je Odluka o imenovanju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu iz 2019. godine, kao i Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2018. godinu dostavljen Federalnom ministarstvu prometa komunikacija 28.02.2019. godine.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl.oec.

Tim
za reviziju:

Belma Mušinović, dipl.oec. vođa tima

Katica Galić, dipl.oec.-član tima

IV PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2018. godine			
Naziv pravne osobe: „CESTE“ d.d. Mostar			KM
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	0	0
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	11.109.766	11.190.981
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	11.109.766	11.190.981
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	0	0
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	12.046.186	11.861.680
1	Nabavna vrijednost prodate robe	0	0
2	Materijalni troškovi	3.482.748	3.259.033
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	5.592.518	5.582.667
4	Troškovi proizvodnih usluga	938.710	1.107.524
5	Amortizacija	1.416.559	1.318.076
6	Troškovi rezervisanja	250.000	150.000
7	Nematerijalni troškovi	365.651	444.380
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	936.420	670.699
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	0	0
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	94	254
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	86	91
3	Pozitivne kursne razlike	8	163
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	0	0
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	24.841	35.454
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	24.829	35.443
3	Negativne kursne razlike	12	11
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	0	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	24.747	35.200
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	961.167	705.899
	OSTALI PRIHODI I RASHODI	0	0
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	122.075	341.580
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	17.084	0
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	104.991	341.580
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	45.831	62.110
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	2.368	1.361
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0

**Izvještaj o finansijskoj reviziji
Dioničkog društva „Ceste“ Mostar za 2018. godinu**

7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	43.463	54.191
9	Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi	-	6.558
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	76.244	279.470
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		0	0
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	0	11
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	12.070	26.467
UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)		11.231.935	11.532.826
UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)		12.128.928	11.985.711
DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		896.993	452.885
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	0	0
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	896.993	452.885
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		0	0
1	Porezni rashodi perioda	0	0
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		0	0
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	0	0
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	896.993	452.885
NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		0	0
XVII	Neto dobit perioda	0	0
XVIII	Neto gubitak perioda	896.993	452.885
B)	OSTALA SVEOBUVATNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda		0	0
Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		896.993	452.885

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 28.02.2019. godine.

Direktor

Kristijan Milas

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine

Naziv pravne osobe: „CESTE“ d.d. Mostar

KM

Pozicija		Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
AKTIVA					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOR. PLASMANI (1 do 8)		22.198.240	17.109.269	5.088.971	5.862.275
1 Nematerijalna imovina		32.438	31.769	669	1.204
2 Nekretnine, postrojenja i oprema		22.136.884	17.077.500	5.059.384	5.807.651
3 Investicione nekretnine		0	0	0	0
4 Biološka sredstva		4.813	0	4.813	4.813
5 Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		8.400	0	8.400	8.400
6 Dugoročni finansijski plasmani		0	0	0	0
7 Druga dugoročna potraživanja		0	0	0	0
8 Dugoročna razgraničenja		15.705	0	15.705	40.207
B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (1 do 2)		3.356.198	1.384.652	1.971.546	2.305.927
1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji		247.762	0	247.762	258.925
2 Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratk. plasmani		3.108.436	1.384.652	1.723.784	2.047.002
D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		0	0	0	0
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		0	0	0	0
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)		25.554.438	18.493.921	7.060.517	8.168.202
II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva		0	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (I+II)		25.554.438	18.493.921	7.060.517	8.168.202

PASIVA					
A) KAPITAL (1 do 10)				5.201.815	6.098.808
1 Osnovni kapital				6.499.582	6.499.582
2 Upisani neuplaćeni kapital				0	0
3 Emisiona premija				0	0
4 Rezerve				52.111	52.111
5 Revalorizacione rezerve				0	0
6 Nerealizovani dobici				0	0
7 Nerealizovani gubici				0	0
8 Neraspoređena dobit				0	0
9 Gubitak do visine kapitala				1.349.878	452.885
10 Otkupljene vlastite dionice i udjeli				0	0
B) DUGOROČNA RAZGRANIČENJA				0	0
C) DUGOROČNE OBAVEZE				184.986	440.858
D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				0	0
E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)				1.673.716	1.628.536
1 Kratkoročne finansijske obaveze				240.028	386.805
2 Obaveze iz poslovanja				783.092	698.569
3 Obaveze iz specifičnih poslova				0	0
4 Obaveze po osn. plata, naknada i ost. primanja uposl.				466.265	457.727
5 Druge obaveze				68.422	67.428
6 Obaveze za PDV				115.909	18.007
7 Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine				0	0
8 Obaveze za porez na dobit				0	0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA				0	0
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				0	0
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)				7.060.517	8.168.202
II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva				0	0
UKUPNO PASIVA (I+II)				7.060.517	8.168.202

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 28.02.2019. godine.

Direktor Kristijan Milas

**Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2018. godine
(Indirektna metoda)**

Naziv pravne osobe: „CESTE“ d.d. Mostar		KM		
	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		(896.993)	(452.885)
Usklađenje za:				
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	535	1.183
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.416.024	1.316.893
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	2.368	1.361
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	0	0
9	Ukupno (2 do 8)		1.418.927	1.319.437
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	11.163	7.750
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	46.975	179.976
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(17.940)	5.320
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	0	0
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(15.477)	70.660
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(195.215)	164.403
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	0	0
17	Ukupno (10 do 16)		(170.494)	428.109
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		351.440	1.294.661
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)			
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)			
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine	-	0	0
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)			
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)			
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		645.623	1.511.476
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	402.648	400.593
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	242.975	1.110.883
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		645.623	1.511.476
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		351.440	1.294.661
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		645.623	1.511.476

**Izvještaj o finansijskoj reviziji
Dioničkog društva „Ceste“ Mostar za 2018. godinu**

49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		294.183	216.815
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		916.241	1.133.056
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		622.058	916.241

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 28.02.2019. godine.

Direktor
Kristijan Milas

Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2018. godine
Naziv pravne osobe: „CESTE“ d.d. Mostar
KM

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±5 ±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2016. god.	6.499.582	0	0	2.654	49.457	6.551.693	0	6.551.693
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016., odnosno 01.01.2017.g. (1 ± 2 ± 3)	6.499.582	0	0	2.654	49.457	6.551.693	0	6.551.693
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(452.885)	(452.885)	0	(452.885)
9. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	49.457	(49.457)	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31.12.2017.g.,	6.499.582	0	0	52.111	(452.885)	6.098.808	0	6.098.808
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2017.,odnosno, 01.01.2018.g. (12 ± 13 ± 14)	6.499.582	0	0	52.111	(452.885)	6.098.808	0	6.098.808
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(896.993)	(896.993)	0	(896.993)
20. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0

22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na dan 31.12.2018. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	6.499.582	0	0	52.111	(1.349.878)	5.201.815	0	5.201.815	

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 28.02.2019. godine.

Direktor
Kristijan Milas